

gối; vệ sinh cảnh quan xung quanh nhà; lau chùi bộ lư đồng; dọn dẹp bàn thờ gia tiên, nhà cửa; quét dọn mô mã ông bà nhanh chóng được hoàn tất. Trong ý niệm của người xưa, trang hoàng nhà cửa cho thật đẹp, dọn dẹp cho sạch sẽ để ăn tết mang hàm ý xua đi những cái cũ, những điều không may để đón một năm mới tươi vui, hạnh phúc, sức khỏe dồi dào, làm ăn may mắn, phát đạt.

Để có những món ngon đãi bà con lối xóm đến thăm hỏi và chúc xuân trong ba ngày tết. Những ngày giáp tết, nhà nhà đều bận rộn hơn với công việc nào là nướng bánh bông lan, làm mứt dừa, gô bánh in, bánh tráng, bánh phồng, muối dưa cải, làm củ kiệu, đặc biệt là không thể thiếu nôi thịt kho rệu trong nhà... người nào việc nấy xen lẫn với giọng nói và tiếng cười rôm rả, xôn xao cho ta cái cảm giác nôn nao lạ thường. Ngày cuối năm còn là hình ảnh của bà con hàng xóm láng giềng cùng nhau gói bánh tét. Bánh tét không chỉ đơn thuần là món ăn ngon trong ngày tết, mà nó còn mang ý nghĩa truyền thống tốt đẹp của dân tộc có từ ngàn xưa, thể hiện tinh cảm gia đình, tình làng nghĩa xóm yêu thương gắn bó. Khoảnh khắc ngồi bên nôi bánh tét cuối năm là một cảm giác thật khó quên, quyến trong mùi khói bếp, mùi bánh tét thơm thơm là hơi ấm ngọt ngào của gia đình, của tình thân trong đó sâu sắc hơn là tình mẹ tình cha, tình ông bà dành cho con cháu.

Phong tục đón tết cổ truyền ở Thốt Nốt quê tôi cũng như những địa phương khác trên mọi miền đất nước. Chiều 30 tết, cuộc mưu sinh nào cũng tạm gác sang một bên để người người cùng trở về gia đình chào đón khoảnh khắc giao thừa thiêng liêng. Đêm giao thừa, mọi người có thể đi xem bắn pháo hoa, đi xem những tiết mục văn nghệ mừng xuân. Nhưng đúng “Không giờ” là mọi người phải có mặt tại nhà để đón giao thừa, cúng ông bà, dựng nêu. Còn riêng gia đình tôi khoảnh khắc chia tay năm cũ và đón chào năm mới đã trở thành một thông lệ, bếp lửa đêm giao thừa trở thành nơi gắn kết yêu thương, siết chặt thêm sợi dây tình cảm gia đình. Người lớn chuẩn bị trái cây, bánh mứt cho lễ cúng đêm cuối năm được tươm tất, trẻ em nô đùa háo hức đợi chờ được chúc tết nhận lì xì. Thời khắc giao thừa vì vậy trở nên ý nghĩa thiêng liêng. ●

Sản xuất thúng tại làng nghề đan đất phường Thuận An - Ảnh: sưu tầm

Nằm ở cửa ngõ phía Bắc của thành phố Cần Thơ với tổng diện tích tự nhiên khoảng hơn 12.000 ha, bao gồm phần đất liền và dãy cù lao Tân Lộc hình thoi nằm trên sông Hậu, Thốt Nốt được xem là địa phương có nhiều tiềm năng phát triển công nghiệp, thương mại dịch vụ và du lịch sinh thái của thành phố. Với vị trí thuận lợi tiếp giáp với thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang, các quận, huyện, tỉnh thành lân cận và khi cầu Vàm Cống được đưa vào sử dụng trong thời gian tới sẽ hình thành trục giao thông quan trọng kết nối đường bộ với tỉnh Đồng Tháp. Đây sẽ là cơ sở chiến lược để quận Thốt Nốt có thể khai thác tốt các lợi thế tiềm năng trong quá trình phát triển công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, thương mại - dịch vụ và nhiều lĩnh vực khác ở địa phương.

“Trong thời gian qua, ngành chức năng của quận Thốt Nốt đã có những định hướng để khai thác tốt các lợi thế về giao thông thủy gắn với phát triển thêm các trục giao thông đường bộ, phát triển đô thị và hình thành các khu công nghiệp, thương mại; chú trọng công tác đào tạo nguồn nhân lực và có kế hoạch hỗ trợ các doanh nghiệp, người dân tại địa phương khai thác tốt các tiềm năng về thương mại - dịch vụ, du lịch nông nghiệp ven đô thị và

THỐT NỐT - ĐẨY MẠNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ GẮN VỚI KHAI THÁC TIỀM NĂNG DU LỊCH

✦ TRIỀU NGUYỄN

phát triển tiểu thủ công nghiệp gắn với làng nghề, phát triển du lịch sinh thái, qua đó giúp chuyển dịch cơ cấu kinh tế có hiệu quả...". Đó là nhận định của ông Võ Văn Tân, Chủ tịch UBND quận Thốt Nốt về những cơ hội trong quá trình phát triển kinh tế thế mạnh tại địa phương gắn với việc định hướng, xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng của quận.

Nói đến Thốt Nốt là nói đến những thế mạnh trong phát triển các ngành công nghiệp – tiểu thủ công nghiệp, thương mại dịch vụ bởi thu hút nhiều Cty, doanh nghiệp tập trung đầu tư trên địa bàn. Trong năm 2017, giá trị sản xuất công nghiệp trên địa bàn quận thực hiện được hơn 20.488 tỷ đồng, đạt 100,54%, tăng 13,81% so cùng kỳ, trong đó ngành chế biến thủy sản đông lạnh, lương thực, thực phẩm là ngành chủ lực quan trọng chiếm hơn 83% so giá trị toàn ngành. Riêng lĩnh vực thương mại - dịch vụ, giá trị sản xuất thực hiện 6.866 tỷ đồng, đạt 100,11% kế hoạch, tăng 13,85%; tổng mức hàng hóa bán ra đạt hơn 19.000

tỷ đồng, đạt 100,62% so với kế hoạch, tăng 14,43% so năm 2016. Không chỉ quan tâm phát triển các ngành kinh tế thế mạnh, lãnh đạo quận còn kêu gọi, gắn kết đầu tư với khai thác tốt các tiềm năng du lịch sinh thái của địa phương. Hiện nay, trên địa bàn quận Thốt Nốt có nhiều điểm du lịch có tiềm năng phát triển như: Vườn Cò Bằng Lăng, phường Thuận An; cù lao Tân Lộc, phường Tân Lộc và các hoạt động tiểu thủ công nghiệp, làng nghề vẫn đang tồn tại trên địa bàn quận có thể gắn kết phát triển kinh tế với khai thác tiềm năng du lịch. Như tại phường Tân Lộc, bên cạnh được thiên nhiên ưu đãi, nơi đây còn tập trung nhiều lễ, hội diễn ra hằng năm, các công trình nhà cổ, vườn trái cây xanh ngon, tươi tốt quanh năm... Lãnh đạo thành phố với quận cùng các cty lữ hành du lịch đã kết hợp nhiều lần tổ chức đoàn đến khảo sát, tìm hiểu để có hướng khai thác tiềm năng phát triển du lịch sinh thái tại địa phương. Do đó, ngành chức năng của quận cũng như phường đã tuyên truyền, khuyến khích

và tập huấn cho bà con nông dân trong việc phát triển kinh tế vườn gắn với phát triển du lịch sinh thái. Ông Nguyễn Tấn Nhưồng, ở phường Tân Lộc, quận Thốt Nốt cho biết: *"Tuy diện tích vườn không nhiều, nhưng với sự hỗ trợ kỹ thuật trồng trọt của chính quyền địa phương, ngành nông nghiệp, gần 8 công dừa của tôi phát triển tốt, cho trái và kết hợp với phát triển du lịch sinh thái, góp phần bảo vệ cảnh quan tự nhiên, môi trường tại cù lao Tân Lộc".*

Theo ghi nhận, toàn quận Thốt Nốt hiện có 03 làng nghề đang phát triển gồm: Làng nghề sản xuất bánh tráng Thuận Hưng; Làng nghề Đan lưới Thơm Rơm, phường Tân Hưng; Làng nghề đan đất nằm rải rác ở phường Tân Lộc, phường Thốt Nốt, phường Thuận An. Trong đó 2 Làng nghề sản xuất bánh tráng Thuận Hưng và Làng nghề Đan lưới Thơm Rơm hoạt động quanh năm. Làng nghề sản xuất bánh tráng ở Thuận Hưng phát triển ổn định, có khoảng 70 hộ hoạt động thường xuyên phục vụ nhu cầu tiêu dùng cho nhân

Làng lưới Thơm Rơm, phường Tân Hưng. Ảnh: Văn Chơn

dân trong, ngoài tỉnh và xuất khẩu sang Campuchia, ngoài ra có khoảng 35 hộ sản xuất theo thời vụ trong dịp Tết Nguyên đán, hiện tại làng nghề đã có 02 hộ đầu tư sản xuất bánh bằng công nghệ máy móc tiên tiến. Làng nghề thường xuyên giải quyết khoảng 450-500 lao động tại địa phương. Đặc biệt vào dịp lễ Tết Nguyên đán hàng năm, đây là cao điểm của vụ mùa sản xuất làng nghề có thể thu hút được hơn 600 lao động, lượng bánh trắng phục vụ lễ tết hàng năm tăng khoảng 20 - 30% so với những lúc bình thường. Sản lượng bánh trắng trung bình của làng nghề ước thực hiện khoảng 65.000.000 - 70.000.000

trung ở khu vực Tân Lợi 1, Tân Lợi 2. Làng nghề đã góp phần giải quyết khoảng 700 lao động chuyên ngành và khoảng 500 lao động thời vụ trên tổng số 2.251 lao động của 2 khu vực. Thu nhập bình quân mỗi lao động từ 70.000 - 150.000 đồng/người/ngày tùy vào tay nghề của mỗi người. Trong những tháng mùa khô, là lúc làng nghề lưới Thơm Rơm sản xuất cầm chừng để duy trì nguồn lao động, nhưng vào khoảng tháng 7, tháng 8, tháng 9 và tháng 10 hàng năm là lúc làng nghề bắt đầu vào cao điểm của vụ mùa sản xuất để phục vụ cho mùa nước lũ, sản lượng ước thường tăng khoảng 10 - 20%

đầu mối giao hàng sang Campuchia. Bà Nguyễn Thị Nương, Phó Trưởng Phòng Kinh tế quận Thốt Nốt cho biết thêm: *"Cùng với tập trung các lĩnh vực thế mạnh thì hoạt động tiểu thủ công nghiệp, nhất là hoạt động của các làng nghề trên địa bàn quận Thốt Nốt hoạt động khá hiệu quả, không chỉ đóng góp quan trọng vào giá trị cơ cấu kinh tế của quận mà qua đó còn có thể kết hợp phát triển kinh tế gắn với hoạt động của các làng nghề để khai thác tiềm năng phát triển du lịch nhằm giới thiệu, quảng bá về những điểm du lịch sinh thái, làng nghề truyền thống của địa phương đến du khách, qua đây cũng góp phần tăng thu nhập, giải quyết việc làm cho nhiều lao động"*.

Những năm gần đây, ở nhiều địa phương trên cả nước, những điểm du lịch sinh thái, các làng nghề truyền thống ngày càng hấp dẫn du khách trong và ngoài nước, bởi những giá trị tự nhiên, văn hóa lâu đời và sự sáng tạo ở những điểm đến, của những người thợ làng nghề qua từng sản phẩm đặc trưng. Du lịch sinh thái, làng nghề được đầu tư đúng mức và khai thác có hiệu quả sẽ trở thành một trong những kênh quảng bá hình ảnh quê hương đến với bạn bè và du khách. Đồng thời phát triển du lịch sinh thái ở các làng nghề truyền thống

hứa hẹn sẽ giải quyết công ăn việc làm, tăng thu nhập cho nhiều lao động nông thôn, góp phần đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp nông thôn. Và đối với quận Thốt Nốt, nếu khai thác tốt các tiềm năng lợi thế sẵn có sẽ là cơ sở để chúng ta phát triển loại hình du lịch sinh thái gắn với các làng nghề truyền thống tại địa phương, không chỉ mang lại lợi ích kép về kinh tế, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho người dân, mà qua đó còn gìn giữ và bảo tồn những giá trị văn hóa truyền thống của các thế hệ đi trước. ●

Sản xuất bánh trắng. Ảnh: Ngọc Tâm

triệu bánh/năm, doanh thu ước đạt hàng năm khoảng 25 - 28 tỷ đồng. Trong đó, sản lượng bánh trắng xuất sang Campuchia hàng năm khoảng 45.500.000 bánh với giá trị gần 18,2 tỷ đồng, chiếm khoảng 65% tổng doanh thu của cả làng nghề, chủ yếu do thương lái làm đầu mối giao hàng giữa người sản xuất trong làng nghề để xuất bán sang Campuchia. Còn đối với Làng nghề Đar lưới Thơm Rơm, hiện nay có 30 hộ tham gia sản xuất chính và gần 300 hộ tham gia gia công cho các hộ sản xuất chính, tập

so với lúc mùa khô. Sản lượng lưới trung bình hàng năm của làng nghề ước thực hiện khoảng 85.000.000 - 90.000.000m/năm, giá bán trung bình mỗi tay lưới khoảng 60.000 đồng (mỗi tay lưới dài 100 mét), doanh thu hàng năm ước đạt khoảng 45 - 50 tỷ đồng. Trong đó, sản lượng lưới xuất sang Campuchia hàng năm chiếm khoảng 1/2 tổng sản lượng lưới cả làng nghề, với giá trị gần 25 - 30 tỷ đồng, chiếm khoảng 50% tổng doanh thu của cả làng nghề, chủ yếu vẫn do thương lái từ thành phố Long Xuyên làm